

SPIS TREŚCI

15 LAT NFOŚiGW	3
RZEŹ MISIÓW	3
ZMIANY W POSTRZEGANIU BIORÓŻNORODNOŚCI Maciej Trzeciak	4-5
WODA ZAMIAST SIARKI Andrzej Chyliński	6-7
ZAGROŻONE ŁĄKI Walentyna Rakiel-Czarnecka	8-9
ROZWAŻANIA NAD PRAWEM OCHRONY PRZYRODY (8) Wojciech Radecki	10
PRZEPROWADZKA ZASKRÓCÓW Elżbieta Klimaszewska Jacek Błażuk	11
PROGRAM DLA BESKIDÓW Sławomir Trzaskowski	12-15
TU BYŁY TOPOLE Hanna Sikora	15
OSTOJA NIETOPERZY Walentyna Rakiel-Czarnecka	16-18
VIA BALTICA Agnieszka Oleszkiewicz	19
PIENIŃSKI PARK NARODOWY Marzena Stempień-Safek	20-23
RETENCJA W LASACH Walentyna Rakiel-Czarnecka	24-25
LISTOPAD Włodzimierz Stachoń	26-27
ŁOWCY POD OCHRONĄ Kazimierz Pańszczyk	28-29
POGORSZENIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO W DUŻYCH MIASTACH Przemysław Miller	30-31
TATRZAŃSKA JESIEŃ Tomasz Białkowski Anna Grelewska	32-33
W KRÓLESTWIE OLSZY CZARNEJ Damian Duchalski	34
RÓŻANKA Roman Kujawa	35
SPOTKANIE Z KAMIONKĄ Grzegorz Szkutnik	36
RATUJMY POMNIKI PRZYRODY W NADBUŻAŃSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM Grażyna Stawowska	37

Ekopsychologia

Przemierzamy często tysiące kilometrów, żeby chociaż przez kilka godzin pobyć w górach, nad morzem, jeziorem. Dlaczego? Bo potrzebny jest nam odpoczynek, kontakt z naturą, świeże powietrze, spokój. Dlaczego nie wystarczy nam wyobraźni, by nie śmiecić, nie niszczyć otaczającej nas przyrody? Odpowiedzi na te pytania poszukuje ekopsychologia.

Człowiek przez wieki dążył do dominacji nad naturą. Chciał ją sobie podporządkować, aby zapewnić najlepsze warunki do życia. Czas pokazał, że ta antropocentryczna orientacja przyniosła fatalne skutki. Zniszczenia zaczęły przekraczać zdolności adaptacyjne przyrody, człowiek oderwany od natury cierpi. Żyje w pośpiechu, stresie. Zapomina o sobie, o zdrowiu, duchowości czy równowadze pomiędzy życiem zawodowym a osobistym. Ta choroba cywilizacyjna dotknęła wiele grup społecznych, a nawet wiele narodów.

Ekopsychologia przypomina równowadze o odwiecznym związku człowieka z naturą, o równoważącym wpływie natury na nasze życie oraz o tym, że człowiek niszczy otoczenie zabierając sobie cenny azyl.

Ekopsycholodzy zwracają uwagę, że przyroda zaspokaja nasze potrzeby biologiczne, estetyczne i poznawcze, a brak kontaktu z nią powoduje deformacje w psychice człowieka. Są to deformacje związane z życiem na betonowym wybiegu w „ludzkim zoo”. Degradacja przyrody i niehigieniczny tryb życia przyczyniają się do wzrostu chorób nowotworowych i układu krążenia. Co zrobić, aby bezmyślnego człowieka zmienić w istotę myślącą o tragicznych konsekwencjach jego braku wyobraźni? W jaki sposób zmusić go do ratowania siebie i Ziemi przed zniszczeniem? Dlaczego społeczności ludzkie pozostają obojętne wobec dewastacji środowiska naturalnego? Jak naprawić więzi człowieka z otaczającą go przyrodą?

Ekopsychologia ma na celu zmianę postaw na proekologiczne. Musimy pamiętać, że nie da się ich zmienić bez zmiany stosunku człowieka do Ziemi, bez wykształcenia w społeczeństwie odpowiedzialności za to, co go otacza i za to, co po sobie pozostawia. Naukowcy twierdzą, że aby wykształcić pożądane zachowania, nie wystarczy o tym mówić. Trzeba wykształcić w każdym człowieku potrzebę zadbania o swoje otoczenie i wspierania działań proekologicznych. Od wyboru każdego z nas zależy, jak będzie wyglądało życie na Ziemi.

Ekopsychologia jest dziedziną łączącą sposób myślenia człowieka, życia w zgodzie z sobą i w zgodzie z naturą, zmiany świadomości ekologicznej społeczeństw oraz edukację ekologiczną prowadzoną na różnych poziomach. Sięga do psychologii, aby przywrócić człowiekowi wiarę w swoje możliwości. Abyśmy wiedzieli, że to właśnie my mamy wpływ na to, jak wygląda nasze życie i nasza Planeta

Ekopsychologia szuka klucza do kształtowania świadomości ekologicznej.

Niedawno w Krakowie powstało Stowarzyszenie Ekopsychologia. Założyła je grupa studentów Psychologii Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego. W październiku w Krakowie odbyła się konferencja „Karpaty i inne euroregiony – postawy psychologiczne wobec ochrony środowiska”. Będziemy o tym pisać więcej w kolejnych numerach „Przyrody”.

Walentyna Rakiel-Czarnecka
Redaktor naczelny

KALENDARZ EKOLOGA

Dzień bez futra naturalnego

25.XI

Adres Redakcji:
00-355 Warszawa, ul. Tamka 37 m. 2,
Prenumerata, marketing, reklama:
tel. (22) 828-65-83, 828-81-71,
fax 828-65-80
e-mail: przyrodapolska@home.pl
zg@lop.org.pl

Adresy internetowe:
„Przyroda”: www.przyrodapolska.pl
LOP: www.lop.org.pl
Redakcja nie zwraca nie zamówionych
materiałów. Zastrzega sobie również prawo
do skracania tekstów. Za opublikowane
artykuły i zdjęcia płacimy według stawek
wydawnictwa.

Redaktor naczelna:
Walentyna Rakiel-Czarnecka

**Aranżacja plastyczna
i przygotowanie merytoryczne:**
Maciej Zdzienicki

**Konsultacja
naukowa:**
dr Tadeusz Grądział
Zakład Ekologii Instytutu Biologii
UMCS w Lublinie

Oprac. tekstów:
Anna Grelewska

Stale współpracują:

Stanisław Abramczyk, Grzegorz Bobrowicz,
Waldemar Bzura, Antoni Danielewicz,
Damian Duchalski, Aleksander Hatubowicz,
Marcin Karetta, Bogusław Kotlarz,
Tomasz Kowalik, Ludwik Krzeczowski,
Roman Kujawa, Andrzej Luzarowski, Łukasz
Łukasik, Przemysław Miller, Kazimierz Pańszczyk,
Wiktor Pawłowski, Łukasz Przybyłowicz,
Roman Rapata, Zbigniew Salwin,
Marcin Sielezniew, Włodzimierz Stachoń,
Marzena Stempień-Safek, Grzegorz Szczech,
Antoni i Mirosław Szumiński, Sławomir Słedz,
Janusz Tarchalski, Krzysztof Wojtasiński

Fot. na okładce:
Tchórz, fot. arch. PP

DTP:
Studio Komputerowe GEMMA
Warszawa, ul. Smolna 40
tel. (0-22) 828-46-62

Druk:
Drukarnia Kleczkowski,
Sierpc (24) 275-55-19

Nakład:
15 000 egzemplarzy